

ABRAHAM VAN WAESBERGE.

TE ROTTERDAM.

Deze is volgens eigenhandige aantekening geboren te Rotterdam, den 23 Junij 1632 in de Lombertstraat, in 't Eiland van Madera, des Woensdags voor den middag, klokke tien uur.

Hij was de derde zoon uit het eerste huwelijk van Pieter van Waesberghe en Catharina L'Avie (volgens hem: Lavia).

Hij huwde 17/27 Augustus 1658 Maria van Dijk, geboren anno 1632, den 4 November, Dochter van Gerridt van Dijk, overl. 6 Julij 1664, en van Meyntje van Ramsdonck, overl. 24 Mei oude of 3 Junij nieuwe stijl 1660. Zijn schoonvader overleed ten zijnen huize. Zijn eerste zoon werd hem geboren den 4 April 1659, nieuwe stijl (op 't Steyger in de gekroonde Leeuw), den 8 April gedoopt in de Grootte Kerk door D. Wilhelmus Soestius, predikant in zijne gemeente te Rotterdam, en is genoemd Pieter. Den 3 Maart 1665 werd hem geboren zijn vierde kind, zijnde eene Dochter, is genaamd Weynanda, en gedoopt den 5 Maart, (de Peters zijn Cousyn Isaack Elzevier en Ida van der Strate).

Hij verwekte bij Maria van Dijk acht kinderen en overleed den 26 April 1707, des morgens te half drie ure.

Achter zijne aantekeningen, die de geboorte- en sterfdagen van zijne kinderen en van eenige aanverwanten betreffen, bevindt zich een door hem geschreven Christelijk gebed; na het slot hiervan leest men: „Als wij tot het gebedt gaan, dan spreekken wij tot Godt. Maer als wij Godts woort lesen, dan spreekt Godt met ons.”

Hij bewoonde de alreede door zijnen vader aangekochte woning op het Steiger, in welk pand, wijk VII, n° 139, voor eenige jaren op nieuw een Boekhandel gevestigd werd, eerst gedreven door den H' H. V. van Gogh, daarna door den H' Oldenzeel. Thans wordt daarin een Manufactuurhandel uitgeoefend.

Men vermoedde steeds, dat dit huis de voormalige woning der Van Waesberge's was. De Heer Van Gogh bezat echter daaromtrent geene oude papieren. Dit punt moest dus op eene andere wijze tot

zekerheid gebragt worden. Eene welwillend verleende inzage van de oude perkamenten giftebrieven van het huis aan den Middendam bij de Keizerinnesluis (Hoogstraat), wijk VII, n° 112, waarvan eigenaar is de Heer J. A. van Oostenrijk, heeft doen zien, dat het van achteren daaraan belendende huis, hetgeen door den Boekhandelaar Oldenzeel bewoond werd,

in 1609 en 1610 in bezit was van Anthony van Biervliet,

" 1633 "	" 1638 "	" "	" "	" Pieter van Waesbergen, Boekbinder,
" 1633 "	" 1664 "	" "	" "	de Wed. en erfgeñ. van Jan v. Waesbergen,
" 1677 "	" 1709 "	" "	" "	Abraham van Waesbergen,
" 1725 "	" "	" "	" "	Daniel van der Snoek.

Wij zien hieruit, dat dit huis ongeveer eene eeuw in het bezit der Van Waesberge's geweest is, en weinige jaren na Abraham van Waesberge's overlijden in andere handen overging.

Hij zelf had deze woning reeds met eene andere verwisseld; want ik lees ergens in een berigt van 1700: „Het huys en Erve waerin den voornoemden Abraham van Waesbergen ende syne huysvrouw Maria van Dijk tegenwoordig syn wonende, ende syn neringe is doende, staande over 't Princen Hoff alhier.”

Abraham van Waesberghe, dien wij steeds genoemd vinden Drukker en Leverancier van 't Ed. Mog. Collegie der Admiraliteit van de Maze, mitsgaders Drukker en Leverancier van de Stad Rotterdam, die als ordinaris Stads Drukker veelmalen onder waarschuwingen, publicatien enz. van dien tijd voorkomt, muntte uit in schoonschrijven, waarvan nog eenige keurige bewijzen, vooral drie zeer fraaije van het jaar 1696, voorhanden zijn.

Na 1 Mei 1701 werden door hem en zijn oudsten zoon Pieter van Waesberge de zaken voor gezamenlijke rekening gedreven en onder de door hen gedrukte stukken gesteld: „Gedrukt by Abraham ende Pieter van Waesbergen, ordinaris Drukkers etc.”

Niet slechts als Drukker en uitgever van Boekwerken, maar ook als uitgever van gravuren heb ik Abraham van Waesberge te vermelden.

Onder eene goed uitgevoerde houtsnede naar eene tekening van Albr. Durer, Christus voorstellende met de doornekroon, in de portefeuille bij de familie berustende, vond ik staan AB. Waesberghe Excudit. Later zag ik in De Navorscher, VII^{de} Jaargang, bl. 179, vermeld een portret van M. H. Tromp door C. Queboorn sculp., naar S. D. Vlieger pinxit, A. van Waesberge exc., en trof ik een A. van Waesberge als graveur aan, in een werk genoemd in de Bibliotheca Hulthemiana. Gand 1836, Vol. IV, N° 24448. Dit is het werk, waarnaar in De Navorscher XVII^{de} Jaarg., bl. 281, gezocht werd; bl. 339/40 zegt de Heer C. Kramm, dat hij aangaande Abraham v. W. in zijn werk berigt gaf. Hoe deze portretten-uitgaaf zonder titel kwam, zie bl. 341 etc. Deze Abraham van Waesberge blijkt dus een beminnaar der teeken- en graveerkunst geweest te zijn, maar die, volgens den Heer Kramm, weinig bekend is en ook geen naam gemaakt heeft. Meerdere van hem voorhanden zaken pleiten voor zijne letterkundige belesenheid.

Van zijne uitgegeven werken kan ik slechts enkele opnoemen.

DE GAUEN VAN de Milde St Marten. Rott., Abraham van Waesberge, 1656, 2 Deeltjes, in 12. Op den gegraveerden voortitel (de eigenlijke titel schijnt aan mijn ex. te ontbreken) staat: Eerste Deel tweede druck, grootelijx vermeerdert met veel kluchte koddeyen en Vermakelijckheden. Tot Rotterdam, By Abraham van Waesberge, A° 1657. Toe-eijgeningh Aen St Nicolaes, Patroon van Amsterdam, van Uw' toegedane Medebroeder St Marten, Patroon van Utrecht. 1^e Deel, 304 bladz. L.

DE VERLOORE VREN van Monsr D. Oüille Anders het tweede Deel van den milden St Marten. Tot Rotterdam, By Abraham van Waesberge, Boeck-verkooper. Anno 1656. Voorreden & 673 bladz. Op den titel van dit deel staat het Insigne de gekroonde Leeuw met de spreuk: Ingenio superatur, en op het frontispice het jaartal 1657. L.

In dit jaar gaf hij met zijn vader de op bladz. 94 aangeteekende Pharmacia Galenica uit.

KEUREN EN ORDONNANTIEN in 4°, Keuren &c. Gedrukt tot Rotterdam, By Abraham van Waesberge, Ordinaris Drucker der voorz. Stadt, 1662—1667, in 4°, plano.

B. Reg. H.
Een tiental. In de verzameling der Kon. Bibl. komen geene andere Keuren, zooals tot 1671, van hem voor.

NIEUWE TESTAMENT. Rotterdam, gedrukt bij Abraham van Waesberge, 1663, gr. in 8. Duitsche letter in 2 col.

J. L. C. Jacob.

Dezen Druk vind ik niet vermeld in Is. le Long, Boekzaal der Nederd. Bijbels. Amst. 1732.

DE TAFEL DES HEEREN. Waartoe sich Bereyde Lazarus, Maria ende Martha. Tot Rotterdam By Abraham van Waesberge, op 't Steyger, Anno 1664, kl. in 8. L.

Alleen de fraaije in koper gegraveerde titel van dit boekske kwam mij onder de oogen.

EEN BONDELKEN MYRRHE van den Lydende ende Strydende Christus,

bevattende enz. Door David Montanus, Dienaar des gekruisten, tot Sluys in Vlaanderen. Tot Rotterdam by Abraham van Waesberge, Boekverkooper op 't Steyger, in de gekroonde Leeuw, Anno 1664, kl. in 8, met den kl. Leeuw en het randschrift op den titel.

Alleen het titelblad gezien.

KEUREN ende Ordonnantien over den Lande ende Bailliuschappe van Schie-landt. Rotterdam, A. van Waesberge, 1664, in 4.

Cat. Bibl. Amst. Amst. 1861. Vijfde gedeelte. (Supplem. 1ste ged.) bl. 86.

DRIE TRACTATEN, Noodigh tot het H. Avondtmael onses Heeren Jesu Christi. Bestaande in Gebeden, Meditatie enz. Hier is by gedaen ten versoecke van F. R., dat noodige Tractaet van de vermaerde Leeraer D. S. Simonides, genaemt DE SWAERMOEDIGE ZIELE. Den derthienden Druck, van veel druckfouten verbeterd. Tot Rotterdam, By Abraham van Waesberge, Boekverkooper op 't Steyger, in de gekroonde Leeuw. 1666, in 12, met een Sendbrief van Drelinecourt uyt Parys, den 24 Decembris, Anno 1626, en 492 bladz., goth. lett. L.

BRIEF VAN SIJN HOOGHEYDT geschr. aende Leden van de resp. Steden van Hollant en Westvr. (8 Julij. Ond.) Rott., Abr. v. Waesberge. In plano.

Tiele B. P., N° 6070.

INSINUATIE (van Burgem. v. Rotterdam, waarin de Brief van den Prins van 9 Julij; in d. 10 Julij. Ond.) Rott., Abr. v. Waesberge 1672. In plano.

Dezelfde, N° 6074.

Copye Naer het Origineel (BEVELSCHRIFT VAN Willem III, gedagteekend: In 't leger by Bodegrave, den 10 July 1672, waarbij wordt gelast „aen de vier Ingesetenen van Rotterdam, den Heer Bisschop zijnde gevolght, aenstondts naer de voorsz. Stadt terugge te keeren” enz.) Rott., Abraham van Waesberge, 1672, kl. in fol. plano.

Tiele B. P., N° 6076.

SYNE HOOGHEYT (aan Burgem. van Rotterdam, betr. W. Bisschop, in d. 10 Julij. Ond.: Rott., Abr. v. Waesberge ... 1672, 1 bl. fol.

Tiele B. P., N° 6077.

TER BRUILOFTE van den Heere Joannes Antonides van der Goes, der Medicijnen Doctor, en Mejuffrouw Susanna Bormans, Tot Rotterdam. By Abraham van Waesberge, Boekverkooper op 't Steiger. 1678, in 4, 18 bladen.

L.

Hierin versen van Katrijne Lescailje, G. Bidloo, Pieter de la Croix, D. van Hoogstraten en anderen.

DE SES EERSTE BOECKEN EUCLIDIS, Van de beginselen ende fondamenten der Geometrie. Waer bij-gevoeght zijn, enz. door Jan Pietersz. Dou, Landtmeter ende Wijn-roeijer der Stadt Leijden. Van nieuws oversien ende verbeteret. Tot Rotterdam. Bij Abraham van Waesberge, Boeck-verkooper op 't Steijger in de gekroonde Leeuw. 1681, kl. in 8. Toe-eijgen-brief aen ... Jan van Hout, Secretaris der Stadt Leyden, van 1606. Tot de konstlievende Lesers. Het eerste Boeck Euclidis, 220 bladz. en Besluit.

L.